

NACYJA (35) *sb f*

-cy-(20), -ci- (13), -ti- (2).

Pierwsze a jasne, końcowe pochylone.

sg *N* nacyjã (9). ◊ *G* nacyjéj (9); -éj (1), -(e)j (8). ◊ *D* nacyjéj (3); -éj (2), -(e)j (1). ◊ *A* nacyją (2). ◊ *I* nacyją (2). ◊ *L* nacyj(e)j (1). ◊ *pl N* nacyje (4) [*w tym 1 r. -ę SarnStat*]. ◊ *G* nacyj (1). ◊ *A* nacyje (2). ◊ *L* nacyjach (2); -ach (1) *MycPrz*, -äch (1) *Oczko*.

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVIII w.

Naród, narodowość [*natio – rodzaj, pokolenie, też lud której krainy albo królestwa, zwłaszcza, który jest jednego języka Mącz 241c; – nacyja, narod Calep; naród; przyplódek; rodzaj; rodzenie; ród – natio Cn*] (35) : [*Amazones*] pusciły też były y o łobyte tę wyesc/ iż ich przodek myał być Mars/ [...] á to dla thego áby połtronne nácyie nye rozumiály ye być bękártkami. *GliczKsiąż B5v*; iáko Ephráimczyci gdy fie poczęli przeć fwey Náciey kiedy było o nich zle *SarnUzn C2; RejZwierc 155; MycPrz I Bv, II A2, D; StryjWjaz C3v*; Przeciwnym zaś obyczáiem kácerstwo/ pokátne ieft iednego miáltá ábo iedney Nácyey *SkarJedn 26*; Nácye wielkie wedle Proroctwá Apóstolńkiego/ od niego odstępuia/ á Antychryłtowi drogę gotuia. *SkarJedn 383, 28, 149, 249, 361 [2r.]*; *Oczko 28v*; *ReszPrz 28*; *ReszList 189*; *Calep 688a*; *KoлакCath A3v, B2v*; *JanNKar Dv*; *SarnStat 1287*; *PowodPr 73*; kázda nácyia ma fwoie obyczáie *SkarKaz 311a*; takiego práwá o mężoboyftwie niewiem iefli która ná świećie nácyia ma. *SkarKaz 315b, 275b*; Kázda nácyia ma ták wiele domá Zywności/ [...] że fię obeydzie bez dworfkich Potraw zamor- łkich. *KlonFlis C*.

W połączeniach z przymiotnikiem od nazwy etnicznej [*nacyja + przydawka (2), przydawka + nacyja (2)*] (4): Tám go Myłzkowłki Biłkup mowną orácyą/ Przywitał wyłławiáiąc Sármácką nácyą. *StryjWjaz B4; LatHar 128*; Bo to nie dármo w księgách Krákovłkich dla informáciiey wpiáno náciiey Polłkiéy. *SarnStat 283; SkarKaz 311a*.

W charakterystycznych połączeniach: nacyja cudza (2), insza (2), postronna, sławna, wielka, zacna.

Szereg: »nacyja i państwo« (2): SkarJedn 224; różne nácię/ y różne pánłtwá [*diversa nationes, diversae dominia JanStat 762*] y łtany różne wełpółek rychléy iedno poczynáią rozumieć *SarnStat 111*.

a. *Pochodzenie, ród (2)* : nie znał chłop Slácheckiey náciey. Włzyfcy zá rowno w Kołcioł mocą fie ciłnęli *StryjWjaz C2*; który [*sługa*] ták sławnéy náciiey pámięci wiecznéy, y która mułi byđż *immortalitate tincta*, wiernie życzy *SarnStat 863*.

W charakterystycznych połączeniach: nacyja sławna, szlachecka.

Synonimy: lud, narod.